

Lớp Phật Pháp Buddhaddhamma
Môn học: TƯƠNG ƯNG BỘ – SAMYUTTANIKĀYA

Bài học ngày 5.1.2022

...

Kinh Mallikā (Mallikāsuttam)

CHƯƠNG III. TƯƠNG ƯNG KOSALA, PHẨM THỨ HAI (S.i, 82)

...

Kinh Văn

Sāvattthinidānaṃ.

Nhân duyên ở Sāvatti.

Atha kho rājā pasenadi kosalo yena bhagavā tenupasaṅkami; upasaṅkamitvā bhagavantam abhivādetvā ekamantaṃ nisīdi.

Rồi vua Pasenadi nước Kosala đi đến Thế Tôn; sau khi đến, đánh lễ Thế Tôn và ngồi xuống một bên.

Atha kho aññataro puriso yena rājā pasenadi kosalo tenupasaṅkami; upasaṅkamitvā rañño pasenadissa kosalassa upakaṇṇake ārocesi – “mallikā, deva, devī dhītaraṃ vijātā”ti.

Rồi một người đi đến vua Pasenadi nước Kosala và báo tin kẻ bên tai vua Pasenadi nước Kosala: "Thưa Đại vương, hoàng hậu Mallikā đã sinh hạ được một người con gái".

Evam vutte, rājā pasenadi kosalo anattamano ahoṣi.

Khi được nói vậy, vua Pasenadi nước Kosala không được hoan hỷ.

Atha kho bhagavā rājānaṃ pasenadiṃ kosalaṃ anattamanataṃ veditvā tāyaṃ velāyaṃ imā gāthāyo abhāsi –

Rồi Thế Tôn, sau khi biết vua Pasenadi nước Kosala không được hoan hỷ, ngay lúc ấy nói lên bài kệ:

**“Itthīpi hi ekacciyā, seyyā posa janādhīpa;
Medhāvinī sīlavatī, sassudevā patibbatā.**

“Này Nhân chủ, ở đời,
Có một số thiếu nữ,
Có thể tốt đẹp hơn,
So sánh với con trai,
Có trí tuệ, giới đức,
Khiến nhạc mẫu thán phục.

**“Tassā yo jāyati poso, sūro hoti disampati;
Tādisā subhagiyā [subharyāputto (ka.)] putto, rajjampi anusāsati”’ti.**

“Rồi sinh được con trai,
Là anh hùng, quốc chủ,
Người con trai như vậy,
Của người vợ hiền đức,
Thật xứng là Đạo sư,
Giáo giới cho toàn quốc.

Bản hiệu đính

...

Thích văn

**“Itthīpi hi ekacciyā =
seyyā posa janādhīpa =
Medhāvinī sīlavatī =
sassudevā patibbatā =**

**“Tassā yo jāyati poso =
sūro hoti disampati =
Tādisā subhagiyā putto =
rajjampi anusāsati”’ti =**

Thích nghĩa

...

Biên soạn Giáo trình: Tỳ kheo Giác Đăng

-ooOoo-

6. Mallikāsuttaṃ [Mūla]

127. Sāvattthinidānaṃ. Atha kho rājā pasenadi kosalo yena bhagavā tenupasaṅkami; upasaṅkamtivā bhagavantaṃ abhivādetvā ekamantaṃ nisīdi. Atha kho aññataro puriso yena rājā pasenadi kosalo tenupasaṅkami; upasaṅkamtivā rañño pasenadissa kosalassa upakaṇṇake ārocesi – “mallikā, deva, devī dhītaraṃ vijātā”’ti. Evaṃ vutte, rājā pasenadi kosalo anattamano ahoṣi.

Atha kho bhagavā rājānaṃ pasenadiṃ kosalaṃ anattamanantaṃ veditvā tāyaṃ velāyaṃ imā gāthāyo abhāsi –

“Itthīpi hi ekacciyā, seyyā posa janādhipa;
Medhāvinī sīlavatī, sassudevā patibbatā.

“Tassā yo jāyati poso, sūro hoti disampati;
Tādisā subhagiyā [subharyāputto (ka.)] putto, rajjampi anusāsati”’ti.

6. Mallikāsuttavaṇṇanā [Aṭṭhakathā]

127. Chaṭṭhe **upasaṅkamīti** mallikāya deviyā gabbhavuṭṭhānakāle sūtigharaṃ paṭijaggāpetvā ārakkhaṃ datvā upasaṅkami. **Anattamano ahoṣīti**, “duggatakulassa me dhītu mahantaṃ issariyaṃ dinnāṃ, sace puttaṃ alabhissa, mahantaṃ sakkāraṃ adhigamissa, tato dāni parihīnā”’ti anattamano ahoṣi. **Seyyāti** dandhapaññasmā elamūgaputtato ekaccā itthīyeva seyyā. **Posāti** posehi. **Janādhipāti** janādhibhuṃ rājānaṃ ālapati. **Sassudevāti** sassusasaradevatā. **Disampatīti** disājeṭṭhakā. **Tādisā subhagiyāti** tādisāya subharyāya. Chaṭṭhaṃ.